

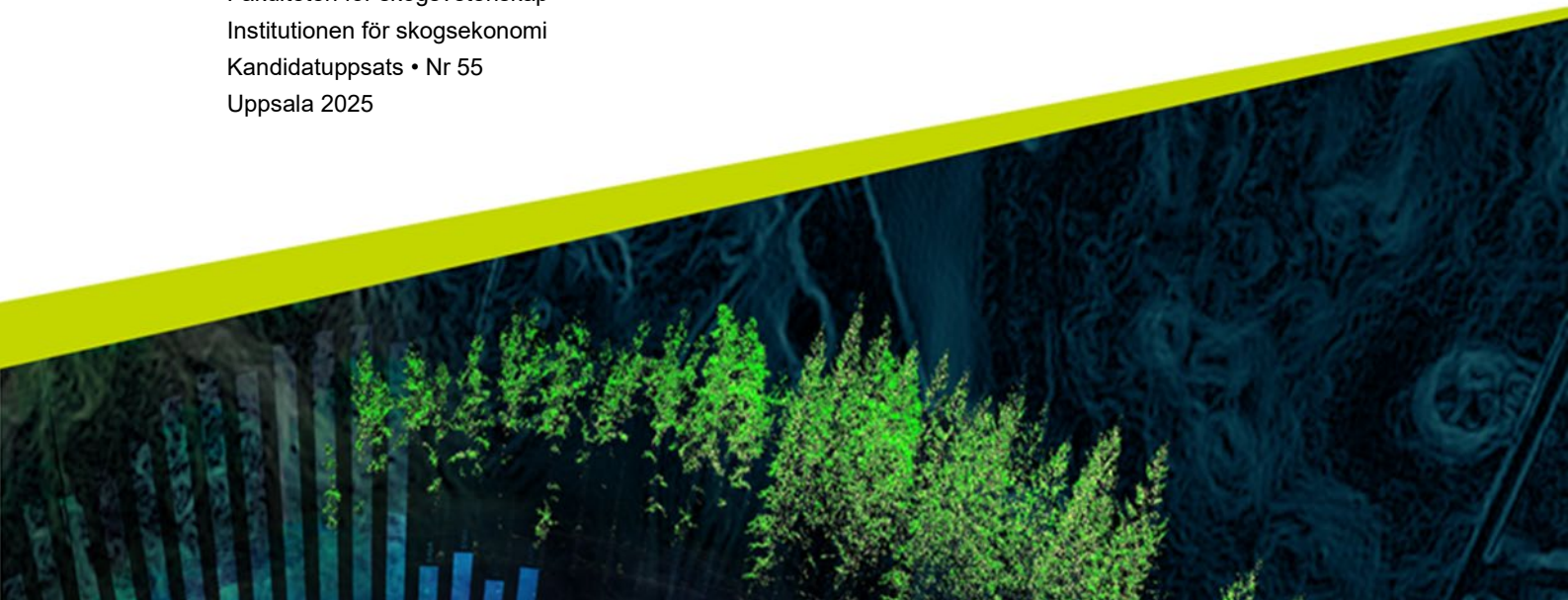

Kommunala tätortsnära skogar – *Kommunikation och information*

Municipal forests close to urban areas. Communication and information

Viktor Svensk

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Fakulteten för skogsvetenskap
Institutionen för skogsekonomi
Kandidatuppsats • Nr 55
Uppsala 2025

Kommunala tätortsnära skogar – Kommunikation och information

Municipal forests close to urban areas. Communication and information

Viktor Svensk

Handledare: Cecilia Mark-Herbert Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogsekonomi

Examinator: Julia Aldberg, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för skogsekonomi

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: G2E

Kurstitel: Examensarbete i företagsekonomi

Kurskod: EX1050

Program/utbildning: Skogsekonomi

Kursansvarig inst.: Institutionen för skogsekonomi

Utgivningsort: Uppsala

Utgivningsår: 2025

Serietitel: Kandidatuppsats

Delnummer i serien: 55

Nyckelord / key words: institutionella påtryckningar, kommunal förvaltning, konflikter i skogen, legitimitet, skogscertifiering
institutional pressures, municipal management, forest conflicts, legitimacy, forest certification

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för skogsvetenskap

Institutionen för skogsekonomi

Sammanfattning

Denna studie undersöker hur svenska kommuner arbetar med kommunikation kring tätortsnära skogar samt vilka faktorer som påverkar detta. Syftet är att identifiera kommunikationens roll i förvaltningen, vilka faktorer som påverkar den samt vilka utmaningar kommunerna står inför.

Studien bygger på en kvalitativ forskningsmetod med en induktiv ansats och en fallstudiedesign. Datainsamlingen genomfördes genom intervjuer med kommunala tjänstemän samt dokumentanalys av kommunala dokument. Fem teoretiska modeller användes för att analysera empirin och bidra till en fördjupad analys.

Resultatet visar att kommunikation är avgörande i förvaltningen av tätortsnära skogar, särskilt för att skapa legitimitet, öka förståelsen för beslut och förebygga konflikter. Även om kommunerna arbetar på olika sätt, finns det vissa gemensamma faktorer som återkommer. Formella och informella påtryckningar påverkar, såsom FSC-certifiering och sociala normer har stor påverkan. Det uppdagades även att det finns resurs och tidsbrist inom kommunernas skogsförvaltning.

Slutsatsen är att kommunikation inom tätortsnära skogsförvaltning inte enbart handlar om informationsspridning, utan även fungerar som ett verktyg för att bygga förtroende, skapa legitimitet och minska konflikter. För framtida forskning föreslås studier med fokus på invånarnas perspektiv, för att bättre förstå hur kommunikationen uppfattas och identifiera framtida utvecklingspotential.

Nyckelord: *institutionella påtryckningar, kommunal förvaltning, konflikter i skogen, legitimitet, skogscertifiering*

Summary

This study examines how Swedish municipalities work with communication regarding urban forests and what factors influence this process. The purpose is to identify the role of communication in forest management, which factors affect how communication is carried out, and what challenges municipalities face.

The study is based on a qualitative research method with an inductive approach and a case study design. Data was collected through interviews with municipal officials and document analysis of municipal materials. Five theoretical perspectives were applied to analyze the empirical data and provide a deeper understanding.

The results show that communication is crucial in the management of urban forests, particularly for building legitimacy, increasing understanding of decisions, and preventing conflicts. Although municipal approaches differ, several common factors recur. Both formal and informal pressures, such as FSC certification and social norms, have a significant influence. It was also revealed that municipalities often face a lack of resources and time in forest management.

The conclusion is that communication in urban forest management is not solely about disseminating information it also serves as a tool for building trust, establishing legitimacy, and reducing conflicts. For future research, studies focusing on residents' perspectives are recommended to better understand how communication is perceived and to identify potential areas for development.

Keywords: institutional pressures, municipal management, forest conflicts, legitimacy, forest certification

Förord

Denna kandidatuppsats är en del i ett större projekt vars syfte är att identifiera olika kommuners arbete när det kommer till tätortsnära skogar. Inom projektet ska olika infallsvinklar användas, det ska bland annat kollas på hur biologiska och sociala värden påverkas med olika skötselmetoder. Hur kommuner jobbar med policy delar och ekonomi kring dessa skogar kommer även att analyseras.

Denna uppsatta har en ekonomisk infallsvinkel vars syfte är att analysera och identifiera beteenden kring kommunikation och information från kommunernas sida.

Jag vill rikta ett stort tack till min handledare Cecilia Mark-Herbert för vägledning, kloka råd och nyttiga tips under arbetets gång. Även ett stort tack för ditt engagemang och otroligt snabba och dedikerade svar på frågor som uppstått. Vill även rikta ett tack till Joacim Ingelsson på Svenska Orienteringsförbundet som är projektledare för projekt. Även ett stort tack till Clas Fries som har agerat bollplank inom projektet och således även denna uppsatts.

Innehållsförteckning

1	Inledning	10
1.1	Bakgrund	10
1.2	Problemformulering	11
1.3	Syfte och frågeställningar	12
2	Teori	14
2.1	Strategisk kommunikation	14
2.2	Institutionell teori	14
2.2	Arnsteins delaktighetsstege	15
2.3	Legitimitetsteorin	16
2.4	Shannon och Weavers kommunikationsteori	16
2.5	Konceptuell ram	17
3	Metod	18
3.1	Forskningsansats	18
3.2	Litteraturgenomgång	18
3.3	Val av analysenheter	19
3.4	Intervjufrågor	19
3.5	Val av teknik för att samla in data	20
3.6	Val av analysmetod	21
3.7	Kvalitetssäkring	21
3.7.1	Validitet	21
3.7.2	Reflexivitet	22
3.7.3	Etik	22
4	Bakgrundsempiri	23
4.1	Kommunikation	23
4.2	Skogliga Ekosystemtjänster	23
4.3	Formella påtryckningar	24
4.4	Tidigare forskning	24
4.4.1	Kommunikationens roll i tätortsnäraskogsförvaltning	25
4.4.2	Konflikter och samverkan i tätortsnära skogsförvaltning'	25
4.4.3	Allmänhetens deltagande och intressentinflytande	25
4.5	Bakgrund till medverkande kommuner	26
4.5.1	Norrköpings kommun	26
4.5.2	Örebro kommun	26
4.5.3	Karlstads kommun	27

4.5.4	Falun kommun	27
5	Resultat och Analys.....	28
5.1	Strategisk kommunikation	28
5.2	Institutionella påtryckningar	28
5.3	Informationskanaler	29
5.4	Allmänhetens deltagande	29
5.5	Uppdagad och bemötande av kritik	30
6	Diskussion	31
6.1	Kommunikationens syfte	31
6.2	Faktors påverkan på kommunikationen	31
6.3	Informationskanaler	32
6.4	Metodreflektion	32
7	Slutsatser.....	34
7.1	Viktigaste slutsatserna.....	34
7.2	Förslag till vidare forskning	34
	Referenser.....	36
	Bilagor	38

Förkortningar

DIGG	Myndigheten för digital förvaltning	25
SCB	Statiska centralbyrån	12
SKR	Sveriges kommuner och regioner	16
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet	11

1 Inledning

I det här kapitlet ges först en allmän bakgrundsinformation med problemformulering till ämnen för att sedan presentera studiens syfte och forskningsfrågor. Sist presenteras gjorda avgränsningarna.

1.1 Bakgrund

Det globala intresset för hållbar utveckling har ökat markant under de senaste decennierna. Detta syns tydligt genom framtagande av internationella styrdokument och policyer, som Agenda 2030. Agenda 2030 är en övergripande global överenskommelse framtagen av världens länder för att främja hållbar utveckling (FN u.å.). Agenda 2030 är den mest omfattande globala överenskommelsen som hittills har antagits. Den innefattar 17 globala mål som bland annat syftar till att bekämpa fattigdom, minska klimatförändringarna, främja god hälsa och bygga hållbara samhällen. Främja hälsosamma livsstilar, utveckla hållbara städer samt att skydda skogar och biologisk mångfald är även mål som omnämns i Agenda 2030 (FN u.å.).

Även i Sverige har olika policyer och styrdokument arbetats fram under senaste åren för att främja/säkerställa hållbarutveckling. Ett nationellt antagande av styrdokument med något snävare målbild än Agenda 2030 är *Sveriges Friluftspolitiska mål* (Regeringskansliet 2012). Styrdokumentet antogs 2012 av Sveriges regering och består av tio delmål med syfte att främja friluftslivet i svenska samhället. Dess syfte är att säkerställa människors tillgång till naturen, öka förståelsen för natur- och miljöfrågor samt förbättra folkhälsan genom fysisk aktivitet och rekreation i naturmiljöer. En särskild punkt som omnämns som ett specifikt mål är att kommunerna ska ta ett större ansvar för tätortsnära skogar. Trots att majoriteten av Sveriges tätortsnära skogar ägs av privata markägare, utgör kommunalt ägda skogar en betydande andel, cirka en tredjedel (Skogsstyrelsen, u.å.). Det innebär att kommunala beslut och strategier spelar en central roll för hur dessa skogar förvaltas och utvecklas vilket i sin tur påverkar allmänheten i närområdet.

Tätortsnära skogar kan förvaltas på olika sätt beroende på vilka syften de ska uppfylla (Eggers et al. 2019). Dessa skogar erbjuder flertalet olika tillgångar för både människor och natur, vilket kallas ekosystemtjänster. Naturvårdsverket (2024) benämner ekosystemtjänster på följande sätt *“alla de nyttor som människor får från naturen gratis”*. Naturvårdsverket kategoriserar även in ekosystemtjänsterna i fyra grupper, stödjande, försörjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster. De stödjande tjänsterna gör så att andra ekosystemtjänster kan upprätthållas, till exempel fotosyntesen. Försörjande ekosystemtjänster innefattar råvaror så som bär, virke med mera. Exempel på reglerande ekosystemtjänster är vattenreglering och kollbindning. Den sista gruppen av ekosystemtjänsterna, kulturella, omfattar exempelvis friluftsliv, rekreation och naturupplevelse (Naturvårdsverket 2024).

Forskning pekar på att tätortsnära skogar utgör den viktigaste faktorn för människors vardagliga naturkontakt. Det framkommer i rapporten *Naturvägledning i Sverige 2022* (Berg et al. 2022). För att ett en individ ska besöka ett naturområde regelbundet får inte avståndet till närmaste naturområde överstiga 300 meter. Trots detta uppgår cirka 50 procent av Sveriges befolkning att de har mer än 500 meter till närmaste naturområde, vilket visar på en tillgänglighetsproblematik. Detta är något som ofta går att koppla till den allt mer tilltagande urbaniseringen (Arora-Jonsson et al. 2024).

Den snabba urbaniseringen i Sverige har förändrat förutsättningarna för tillgången till skog och natur. I dag bor omkring 85 procent av befolkningen i städer. Det kan jämföras med hur det såg ut för 200 år sedan, då endast ca 10 procent bodde i städer (SCB 2015). Denna utveckling innebär att fler människor ska samsas om mindre grön areal. Samtidigt som exploateringen gör anspråk på naturområdena i anslutningen till städerna, ska dessa områden leverera flera typer av ekosystemtjänster, inte minst rekreation, biologisk mångfald och klimatreglering (Arora-Jonsson et al. 2024). Vistelse i skog och natur har dokumenterats ha positiva effekter på både fysisk och psykisk hälsa. Världshälsoorganisationen betonar i rapporten *Urban green spaces and health* (World Health Organization 2016) att grönområden i städer har en central roll för folkhälsan och bör prioriteras i stadsplaneringen och arbetas in som en central del av den urbana stadsmiljön. Tätortsnära skogar är därför inte bara viktiga naturresurser utan också hälsofrämjande samhällsresurser.

Eftersom olika ekosystemtjänster ofta konkurrerar med varandra uppstår, vilket inom forskning ibland benämns som *trade-offs* mellan ekosystemtjänsterna, det vill säga målkonflikter mellan exempelvis rekreation, biodiversitet och exploatering (Konijnendijk 2000; Eggers et al. 2018, 2019). Denna typ av målkonflikt samt den kraftiga urbaniseringen och dess markanspråk tillsammans med olika intressenters åsikter och intressen gör de tätortsnära skogarna till ett ämne där konflikter lätt uppstår. Konijnendijk (2000) har identifierat bakomliggande faktorer inom just konflikter inom de tätortsnära skogarna. Han pekar särskilt på att bristande kommunikation från markägare och förvaltare ofta är en utlösande faktor bakom konflikter rörande tätortsnära skogar. Det poängteras att tydlig och saklig kommunikation som gärna inbjuder till samråd och delaktighet och inte bara kommunikation som en informationskanal till berörda parter är att rekommendera. Detta för att motverka och minimera konflikter och osämja.

Att människors vistelse i skogsmiljöer främjar hälsa är fastställt av flertalet källor, bland annat världshälsoorganisationen (World Health Organization 2016). En stor andel av dessa naturupplevelser sker dagligen i den tätortsnära skogen (Berg et al. 2022). Detta gör tätortsnära skogar allmänt viktiga för samhället i stort och viktiga för individer i synnerhet. Samtidigt förväntas dessa skogar uppfylla andra nyttor, såsom att stödja fotosyntesen och bidra med luftrening och vattenreglering. Där till påfrestas de tätortsnära skogarna genom samhällsförtätning och exploatering till följd av urbaniseringens tilltagande.

1.2 Problemformulering

Målkonflikter mellan olika nyttor i tätortsnära skog och konflikter som uppstår i samband med enskilda skogsbruksåtgärder ställer stora krav på den som äger skogen eller fattar beslut om skogens förvaltning. Eftersom kommuner äger en betydande del av den tätortsnära skogen hamnar dessa frågor på kommunernas bord. Kommunens prioriteringar måste kommuniceras till allmänheten på ett sådant sätt att förståelse skapas, vilket i sin tur ställer stora krav på kommunikationen. Cadaval et al. (2024) påvisar i en översiktsstudie kring tätortsnära skogar i främst Nordamerika att det finns ett kausalt samband mellan bristfällig information från beslutsfattare och missnöje hos intressenter. Skribenterna lyfter även fram att brist på intressentdelaktighet och samråd är en bidragande orsak till problemet. Andra studier stödjer resonemanget, tydlig information och kommunikation i kombination, och samråd kan öka förståelsen för skogliga strategier och åtgärder (Ordóñez et al. 2019; Wirtz et al. 2021; Cadaval et al. 2024).

Trots de konflikter som finns rörande tätortsnära skog och den kunskap som finns om hur de kan lösas eller mildras, finns det relativt lite forskning om hur svenska kommuner faktiskt arbetar med kommunikation kopplat till skogliga beslut och strategier för att tillgodose intressenters förväntningar. Cadaval et al. (2024) understryker i deras översiktsstudie att lokala forskningsunderlag i frågan behövs. Framförallt eftersom faktorer som geografiskt läge, sociala normer och samhällsstruktur påverkar invånarnas syn på kommunikation och delaktighet är kan människors preferenser skilja sig åt. Tidigare forskning inom ämnet tätortsnära skogar tenderar att fokusera på kommunernas operativa kapacitet, såsom resurstillgångar eller budget, medan ämnen som kommunikation och information inte har tagits upp i samma utsträckning (Ordóñez et al. 2019).

Mot denna bakgrund har det identifierats ett forskningsgap inom området kommunikation rörande kommunala tätortsnära skog från ett kommunalt perspektiv i en svensk kontext. Studiens perspektiv utgår från kommuner och kommunala tjänstemän, med fokus på kommunikationsstrategier, intressentdialog och legitimitet.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna kandidatuppsats är att identifiera avgörande faktorer i kommuners beslut och agerande rörande kommunikation och information inom den kommunala förvaltningen av tätortsnära skogar.

Frågeställningar av speciellt intresse för att besvara studiens syfte:

- Vad har beslutande tjänstemännen för syfte med kommunikationen till allmänheten?
- Vilka externa faktorer påverkar kommuners kommunikationsstrategier kring tätortsnära skogar?
- Vilka informationskanaler använder kommunerna för att nå ut med information? Varför görs det så?

Inom studien har det har skett avgränsningar i följande tre områden metod, empiri samt teori.

Metodmässig avgränsning har gjorts på ett sådant sätt att studien endast använder sig intervjuer och offentlig sekundärdata som metod för datainsamling. Andra metoder med en mer kvantitativ datainsamlingsmetod eller till exempel empiriinsamling genom observationer hade kunnat använts, dock ansågs valda metoder mest lämpliga för studiens syfte. Valda metoder gav ett bra djup inom forskningen, vilket gav förutsättningar för en nyanserad och gedigen analys.

Empiriska avgränsningen har gjorts och innefattade framförallt antalet urvalsenheter och dess geografi. Den första avgränsningen som gjordes var att bara fokusera på kommuner inom Sverige. Vidare gjordes en avgränsning i antalet kommuner, det slutliga urvalet landade på 4 av Sveriges totalt 290 kommuner. Eftersom studien var en tvärsnittsstudie så skedde empiriinsamlingen under en kortare tidsperiod, detta för att säkerställa samma förutsättningar hos analysenheterna. Avgränsning har även skett genom att bara empiri insamlas från kommunerna och inte andra intressenter. Vidare så fokuserade studien på endast ett kommunalt

perspektiv och inte allmänhetens, fokus var således på vad kommuner kommunicerar och varför det görs på detta sätt, att inkludera allmänhetens perspektiv hade medfört ett omfattande arbete och för bred studie. Uppföljning om de kommunikationsverktygen som sägs användas faktiskt används i praktiken lämnades även utanför studien, detta eftersom det inte ingår i studiens syfte, en inkludering hade inneburit ett för brett syfte.

Den tredje och sista kategorin inom avgränsningar är teoretisk avgränsning, vilket innebär att vissa teorier och perspektiv lämnas utanför studien och andra inkluderas. De teoretiska avgränsningar som gjordes inom studie bygger på att valda teorier gav djup förståelse och insikter inom ämnet för att möjliggöra ett djup i analysen bild. Valda teorier har även viss sammankoppling vilket har medfört en enhetlig analys.

2 Teori

Detta kapitel fokuserar på bakomliggande teorier som kan förklara och belysa dels vikten av kommunikation av beslut och policy rörande tätortsnära. Kapitlet innehåller fem olika modeller strategisk kommunikation, Institutionell teori. Arnsteins delaktighetsstege, Legitimitetsteorin och Shannon & Weavers kommunikationsteori. Dessa förklaras först rent allmänt för att sedan presenteras hur de har använts i studien. Avslutningsvis presenteras ett konceptuellt ramverk.

2.1 Strategisk kommunikation

En av grundteorierna i studien är Strategisk kommunikation. Teori omfattar medveten och målinriktad kommunikation, och belyser vikten av det. Hallahan et al. (2007:3) beskriver Strategic Communication genom ”*which is defined as the purposeful use of communication by an organization to fulfill its mission*”. Strategisk kommunikation är således ett tillvägagångssätt för olika organisationer att nå målet med sin kommunikation. Kommunikation ska inte bara ses som en kanal för information utan som ett verktyg för styrning, påverkan samt förtroende och legitimitets skapande hos intressenter. Hallahan et al.(2007) menar på att i den alltmer komplexa värld vi lever i där organisationer slåss om intressenternas uppmärksamhet, ställs det höga krav på kommunikationens kvalitet för att nå ut med önskad information till aktuella målgruppen för informationen.

Den tilltagande konkurrensen och ökande kraven på kommunikation återspeglar sig i alltmer forskning och acceptans kring strategisk kommunikation. Hallahan et al. (2007) belyser att strategisk kommunikation på senare tid blivit ett accepterat paradigm bland många forskare, där härledningen till teorin och användandet av den samma har ökat under senaste tiden. Det allra flesta företag samt icke vinstdrivande organisationer inom bland annat USA, Europa och Australien hade under tidigt 2000-tal ett uttalat kommunikationsprogram och kommunikationsstrategi (Hallahan et al. 2007). I samma artikel framhävs det att en tydlig och välfungerande kommunikationsstrategi med ett tydligt mål, en plan och ett uttalat tillvägagångssätt är centralt för politiker för att skapa samförstånd och legitimitet hos medborgare rörande användandet av samhällsresurser.

Strategisk kommunikation har inom studie används för att förstå kommunikationens innebörd samt dess potential. Teorin har även använts för att möjliggöra förståelse kring kommuners planering av kommunikation och betydelsen av strukturerad kommunikation från en kommun.

2.2 Institutionell teori

Institutionell teori är en teori vars delar kan förklara mycket inom denna studie, det gör teorin viktig i analysen av kommunal kommunikation. Den institutionella teorin är en organisationsteori, teorin ger förklaring till organisationers uppbyggnad och agerande. (Eriksson-Zetterquist et al. 2020). Enligt Eriksson-Zetterquist et al., utformas och agerar organisationen utefter externa och interna påtryckningar, vilket oftast består av en komplex kombination av regler, normer och sociala förväntningar. Dessa påverkningsfaktorer delas in i två olika kategorier, formella och informella påtryckningar. Formella påtryckningarna anses tydligare och hårdare, vilket inkluderar regler, lagar och andra tydliga riktlinjer som måste

efterlevas. Informella påtryckningar är mjukare och har inte lagakraft, dock kan dessa vara också så slagkraftiga, och består av sociala normer, värderingar, standarder och praxis. Både formella och informella påtryckningar utformar organisationer i någon utsträckning och medför att gemensamma drag mellan olika organisationer kan iakttas.

Inom den institutionella teorin återfinns begreppet isomorfism. Isomorfism belyser bakomliggande faktorer till varför organisationer inom samma geografiska område eller bransch tenderar att likna varandra i både utseende och agerande (Eriksson-Zetterquist et al. 2020). Isomorfismen delas upp i tre underkategorier, tvingande, imiterande samt normativ isomorfism. Tvingande uppstår när organisationer anpassar sig efter formella påtryckningar, regler och lagar. Imiterande isomorfism uppstår när organisationen påverkas av lyckade/framgångsrika organisationer, framgångsbeteenden kopieras. Normativ isomorfism sker när organisationer liknar varandra på grund utav bransch eller utbildningsmässiga normer, individer inom organisationer tenderar att ha likartade värderingar och arbetssätt (ibid.). Isomorfism är således ett centralt begrepp inom institutionell teori och förklarar organisationers likheter i utformning och agerande.

Inom denna studie har institutionell teori och isomorfismen använts för att förstå varför analysenheternas agerande, och förstå likheter mellan organisationerna. Teorin gav även en förståelse kring hur olika påtryckningar påverkar organisationer.

2.2 Arnsteins delaktighetsstege

En modell som har använts för analysen i denna studie är Arnsteins delaktighetsstege (SKR 2023). Modellen introducerades redan på 1960-talet, och är ett av de mest etablerade verktygen för att analysera intressenters grad av inflytande och delaktighet i beslutsprocesser (ibid.). Teorin illustrerar intressenters delaktighet i form av en stege, där varje steg uppåt symboliserar en ökad grad av delaktighet, modellen sträcker sig från manipulation till medborgarmakt. Arnsteins modells genomslag har gett upphov till fördjupad forskning samt inspirerat ett flertalet snarlika teorier (ibid.).

En vidareutveckling är Delaktighetstrappan, framtagen av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Modellen har anpassat utefter den kommunala och regionala verksamheten, och används primärt som ett planeringsverktyg inom verksamheten, vilket skiljer sig från delaktighetsstegen vars syfte är ett analysverktyg. En ytterligare skillnad mellan modellerna är att Arnsteins modell har ett individperspektiv och fokuserar på vilken grad av inflytande medborgarna får, SKR:s modell utgår från organisationens perspektiv, vilken grad av inflytande som ges (ibid.).

En annan skillnad mellan modellerna är att de lägsta nivåerna av delaktighet inom Arnsteins delaktighetsstege, till exempel manipulation, har exkluderats från SKR:s Delaktighetstrappa. SKR menar att det inte ska planeras för så pass låg nivå av delaktighet inom offentligverksamhet (SKR 2023). Det är dock viktigt att betona att hög grad av delaktighet, högre upp i modellernas hierarki, inte nödvändigtvis är bättre. Graden av delaktighet bör anpassas efter syfte, kontext och rådande förutsättningar i varje enskilt fall (ibid.).

I denna studie har modellerna använts för att kunna analysera samt förstå invånarnas delaktighet inom kommunernas arbetsprocesser rörande tätortsnära skogar.

2.3 Legitimitetsteori

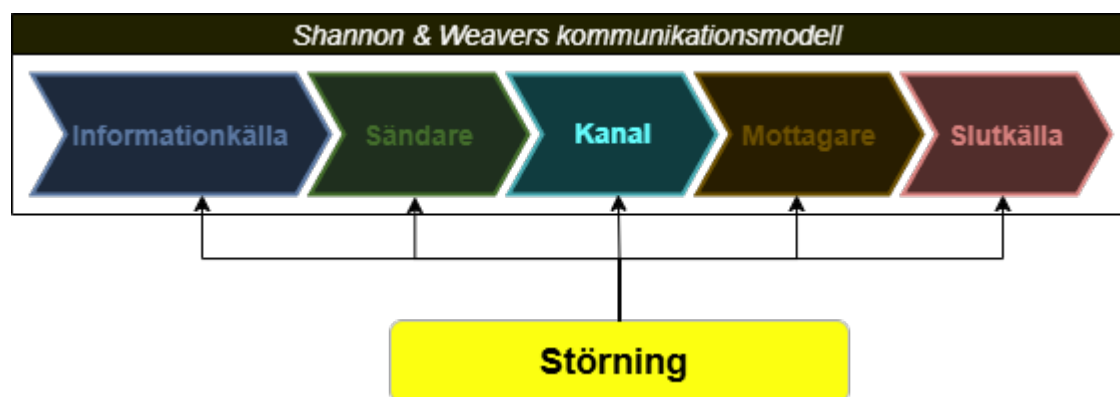
Ett genomgående tema inom nämnda teorier i denna studie är begreppet legitimitet. Legitimitet finns även beaktat som en självständig teori, legitimitetsteorin. Legitimitetsteorin belyser vikten för en organisation av att uppfattas som legitim av intressenter (Eriksson-Zeterquist et al. 2020). Legitimitet uppnås när organisationen agerar utifrån samhällets och/eller intressenters värderingar eller förväntan, eller utifrån rådande allmänna sociala normer i samhället (ibid.).

Legitimitet är social acceptans från omgivningen utifrån sociala normer och är inte statiskt utan omfattas av ständigt pågående arbete med att upprätthålla eller få (Deegan 2002). Enligt Deegan kan organisationers legitimitetsarbete delas in i två kategorier, proaktivt och reaktivt arbete. Det proaktiva arbetet innebär att organisationer planerar och byggs upp i förväg med syfte att upprätthålla eller förstärka legitimiteten. Det reaktiva arbetet å andra sidan sker för att återfå legitimitet när den gått förlorad, exempelvis efter uppdagad misskötsel eller allmän kritik.

I denna studie har legitimitetsteorin använts som en paraply-teori. Legitimitetsteorin eller närmare bestämt legitimitet har genomsyrat analysen inom kommunernas kommunikationsarbete rörande tätortsnära skogar. Legitimitetsteorin har använts för att kunna förstå kommunikationens syfte, uppbyggnad och bakomliggande faktorer. Teorin belyser hur kommunikationen spelar en viktig roll för kommunerna för att skapa förståelse för beslut och strategier.

2.4 Shannon och Weavers kommunikationsteori

Den mest välkända kommunikationsmodellen i världen är Claude E. Shannon och Warren Weavers *Shannon-Weaver-modellen* som myntades i slutet av 40-talet. Modellen beskriver hur information mellan aktörer flödar, den belyser även möjliga störningar som kan uppstå i informationsutbytet. Modellen är uppdelad fem olika delar (Al-Fedaghi 2012), se Figur 1 nedan för modellens uppbyggnad.

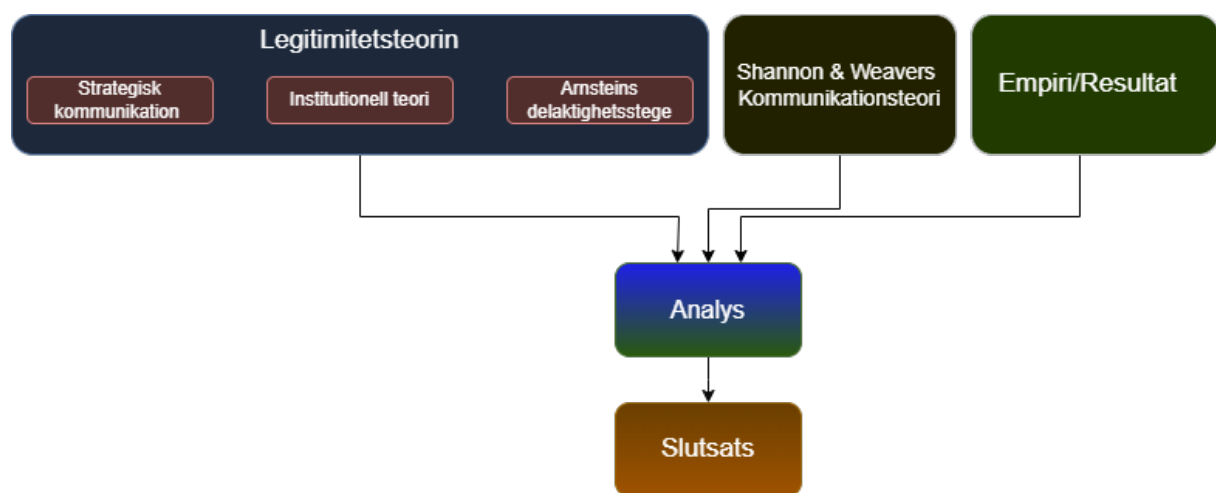
Figur 1. Figuren visar Shannon och Weavers kommunikationsmodell, och är en egen tolkning från (Shannon & Weaver 1964).

Figur 1 ovan visar uppbyggnaden av Shannon och Weavers kommunikationsmodell. Shannon och Weavers (1964) beskriver att kommunikationen starter vid informationskällan, källan ser

ett behov av kommunikation. Varpå kodning av budskapet sker till sändare som sedan skickar informationen till mottagare genom vald informationskanal, vid mottagaren sker avkodning till slutkällan. Modellen inkluderar även störning, vilket innefattar all form av möjlig störning som kan påverka budskapet i kommunikationens flöde från informationskällan till slutkällan (ibid.) I studien har modellen använts genom att förstå kommunikationens uppbyggnad, samt kommunikationens svagheter, styrkor och hur yttre störning kan påverka informationsflödet.

2.5 Konceptuell ram

Ovanstående teorier har använts som grund i studien, detta för att bättre kunna identifiera, förstå och analysera kommuners kommunikation kring strategier och beslut inom tätortsnära skogar. Hur teorierna har använts och hänger samman i studien presenteras nedan i Figur 2.

Figur 2. Konceptuellt ramverk över studien, hur teorier, empiri/resultat hänger samman till en analys och slutsats.

Figur 2 ovan visar hur teorierna har använts inom studien. Legitimitetsteorin har använts som en övergripande teori som återfinns i tre av de andra teorierna. Legitimitet är en central roll inom dessa tre teorier och således lämpar sig legitimitetsteorin som en "paraply"-teori. Med utgångspunkt från teorierna har empirin och resultatet analyserats och intressanta mönster uppdagas. Vilket sedan har tagits med till den slutliga analysen av fenomenet, vilket slutligen har bidragit till studiens slutsats.

3 Metod

I detta kapitel presenteras metodval, forskningsstrategi, datainsamlingsmetod och analysmetod. Därefter redogörs för möjliga fördelar och nackdelar med gjorda metodval.

3.1 Forskningsansats

Denna studie har genomförts med en kvalitativ forskningsmetod och en induktiv ansats. Den induktiva ansatsen utgår från empiri för att skapa teori, teorigenerering (Bryman & Bell 2017), vilket lämpade sig bra för studiens syfte. Kvalitativ forskning utgår oftast från konstruktivismen, världen och samhället konstrueras av dess användare. Forskare inom denna metod försöker se världen utifrån andras ögon och skapa en bild över kontexten genom att lägga fokus på ord och sammanhang, till skillnad från den kvantitativa metoden som fokuserar mer på hårda variabler i form av siffror (ibid.). Bryman och Bell (2017) beskriver också att den kvalitativa forskningen lämpar sig bättre i komplexa sammanhang där sociala samspel har en stor betydelse. Vilket gör att kvalitativ forskningsmetod lämpar sig bra i denna studie vars syfte bygger på sociala företeelser och sammanhang.

Denna forskning grundar sig i fallstudier, där fyra kommuner valdes ut för att ingå i studien. Se rubrik ”val av analysenheter” nedan för mer ingående information angående urvalskriterier och urvalsmetod.

3.2 Litteraturgenomgång

En narrativ litteraturgenomgång har genomförts i studien. Den narrativa litteraturgenomgången beskriver Bryman och Bell (2017) som en lämplig metod när det kommer till kvalitativ forskning. Denna litteraturgenomgång innebär att litteratursökningen sker relativt brett i början för att skapa en bild över området för att sedan smalnas av och anpassas mer utifrån studiens syfte. Första steget i litteraturgenomgången var att få en övergripande bild över området samt vad som tidigare forskning säger om ämnet och vilken inriktning den har. Här användes mest vetenskapliga artiklar samt tidigare kandidat och masteruppsatser inom aktuellt område. Under litteraturgenomgången identifierades ett gap i forskningen rörande det specifika ämnet, hur kommuner jobbar med kommunikation kring tätortsnära skogar. Forskning och tidigare studier hittades inom närliggande områden, som kommunikationens möjlighet och potential samt vilken betydelse tätortsnära skogar är för individer.

De primära källorna för datainsamling som har använts inom denna studie är Google, Google Scholar, ScienceDirect, SLU:s databas Primo samt Epsilon. Sökningar på dessa databaser har både skett på engelska och svenska. Några sökord som använts frekvent är *Urban Forest*, *Tätortsnära skogar*, *Ekosystemtjänster*, *Kommunikation*, *Kommunala Kommunikationsstrategier*, *Communication*.

3.3 Val av analysenheter

Urvalet i studien baserades på ett målstyrt urval (Purposive sampling). Målstyrt urval innebär att kriterier sätts upp för att urvalet ska utformas utefter forskningsfrågorna, urvalet ska kunna ge svar på forskningsfrågorna (Bryman & Bell 2017).

Det målstyrda urvalet har i denna studie skett på följande sätt. I första steget slumpades en rangordningslista som innefattade samtliga av Sveriges kommuner. Därefter granskades kommunerna utefter rangordningslistan för att kontrollera att uppsatta kriterier efterlevdes, se kriterierna nedan. Detta gjordes tills sex kommuner uppfyllde kraven, efter kontakt med dessa sex kommuner svarade dock tre att de inte hade tid till att vara med i studien. Ett urval på endast tre kommuner ansågs för litet, vilket ledde till att kontakt togs med ytterligare två kommuner, dock uteblev svar från den ena. Det slutgiltiga urvalet blev således på totalt fyra kommuner. Dessa fyra kommuner var Falun, Karlstad, Norrköping samt Örebro, för mer information om respektive kommun, se Tabell 2 kapitel 4.

Val av analysenheter, kommuner, redovisas i fyra kriterier.

- **Uppdaterad översiktsplan:** Uppdaterad översiktsplan över mark och naturresursplanering säkerställer att kommunen aktivt arbetar med frågorna. Att kommunen har en uppdaterad översiktsplan är centralt för att för att en analys av kommunens strategier och prioriteringar inom tätortsnära skogar ska kunna äga rum.
- **Skogsägande kommun:** Att kommunen äger skog är högst centralt då forskningsfrågorna syftar till kommunernas agerande och plan med skogsägandet.
- **Minst 50% skogsmark:** Minst 50% skogsbeklädd mark av den totala ytan inom kommunen säkerställer att skogen har en central roll. Detta säkerställer också att ekosystemtjänsterna som skogen bidrar med är av betydande storlek. En kommunyta med låg andel skogsmark kan indikera att det finns andra naturvärden i kommunen som har stor betydelse för kommuninvånarna, vilket kan medföra att skogsskötsel inte har lika stor betydelse.
- **Inlandskommun:** Uteslutning av kustkommuner bidrar till rättvis och homogen bild över kommunerna, externa faktorer som kustnära exploatering. Detta kriterium bygger på samma logik som ovan, syftar till att sälla bort kommuner där det finns risk att sociala värden kommer till stor del från andra källor än tätortsnära skogar. Inom kustkommuner finns det en påtaglig risk att sociala värden till stor del kommer från havs och skärgårdsmiljöer och inte tätortsnära skogar.

3.4 Intervjufrågor

Syftet med intervjufrågorna var att förstå hur kommunerna jobbar med kommunikation av strategier och åtgärder kring tätortsnära skogar, intervjuguide presenteras i detalj i Bilaga 1. I intervjuguiden kopplas även frågorna ihop med tidigare nämnda teorier, vilket underlättar analysen av svaren från respondenterna och ger en tydlig koppling till forskningens bakomliggande teorier.

3.5 Val av teknik för att samla in data

För insamling av data har så kallad ”mixed methods” har använts, vilket innebär att flera olika datakällor kombineras i insamlingen av empiri (Robson & McCartan 2018). Inom studien har semistrukturerade intervjuer, skriftliga strukturerad intervju samt dokumentanalys använts. Det skriftliga svaret kommer från en kommun, efter att respondenten från kommun meddelat att tid för muntlig intervju inte fanns. Tyngdpunkten i datainsamlingen har lagts på semistrukturerade intervjuer, som genomfördes antingen genom videosamtal eller telefonsamtal. Intervjuguide till de semistrukturerade intervjuerna återfinns i Bilaga 1. Semistrukturerade intervjuer är enligt Bryman och Bell (2017) en lämplig metod för empiriinsamling inom kvalitativ forskning. Metoden erbjuder en balans mellan struktur och flexibilitet, vilket gör det möjligt för respondenterna att utveckla sina svar och ge nyanserade perspektiv (Bryman & Bell 2017).

För att förbereda respondenterna inför intervjun meddelades intervjuens tema i förväg, vilket öppnar för mer djup i svaren, detta rekommenderas även av Bryman och Bell (2017). Vid intervjubaserad datainsamling är respondentvalidering en central aspekt för att säkerställa tolkningarnas trovärdighet (ibid.). Validering skedde genom att respondenterna fick den sammanställda informationen utskickad till sig för bekräftelse att tolkning och sammanställning speglade intervjuens innehåll. Validering skedde även under intervjuerna genom att tidigare svar återkopplades till respondenten i form av frågor. Bryman och Bell (ibid.) lyfter även forskarens möjliga påverkan på respondenterna under semistrukturerade intervjuer, vilket kan vara en källa till bias. Under rubriken kvalitetssäkring i kapitlet lyfts denna aspekt, samt vidtagna åtgärder för att minska risken för bias.

Studien har även använt sekundärdata i form av kommunala dokument med koppling till tätortsnära skogar och kommunikation. Inhämtningar av sekundärdata skedde genom att relevanta skogs och kommunikationsdokument analyserades. Störst fokus har lagts på delar där termer som information, kommunikation eller samråd fanns med. Enligt Bryman och Bell (2017) kan sekundärdata från myndigheter och organisationer tillföra mycket till forskningen. Dels genom bakgrundsinformation, även genom att sekundärdata bortser från forskarens möjliga påverkan på respondenterna. Robson och McCarter (2018) nämner att blandning av datainsamling har både fördelar och nackdelar. En fördel är att ”data triangulering” uppnås vilket bidrar till kvalitetssäkring av data, vilket hjälper till att uppnå god validitet. Dock kan det uppstå problem med metoden om det uppdagas att de olika källorna innehåller motsägelsefull information. Validering av primärdata från kommunerna har skett genom återkoppling och konfirmering av skribentens sammanfattade bild över intervjuerna, se Tabell 1 nedan för datum rörande kontakt mellan skribenten och respondenterna.

Tabell 1. Tabellen visar kontakten mellan skribenten och respondenterna

Kommun	Första kontakt	Intervjudatum	Validering
1	12-05-2025	13-05-2025	16-05-2025
2	07-05-2025	13-05-2025	21-05-2025
3	14-05-2025	16-05-2025	27-05-2025
4	19-05-2025	22-05-2025	Validering uteblivit

Tabell 1 ovan visar kontakten mellan skribenten och respondenterna från kommunerna. Denna presenteras för att stärka valideringen och med öppenhet visa kontakten mellan skribenten och respondenterna har sett ut.

3.6 Val av analysmetod

Den valda analysmetoden bottnar sig i en innehållsanalys av insamlad empiri. Innehållsanalys lägger fokus på ord och meningar för att skapa en bild av analysenhetens ståndpunkt. Metod lämpar sig därför bra när det kommer till kvalitativ forskning och semistrukturerade intervjuer (Bryman & Bell 2017). Intervjumaterialet har transkriberats med hjälp av Microsoft Words transkriberingsverktyg, transkriberingen har sedan kontrollerats mot inspelat material. Därefter genomfördes en tematisk analys av det transkriberade materialet, där återkommande teman identifierades, kategoriserades och analyserades. De identifierade temana inkluderade *Strategi*, *Institutionella påtryckningar*, *Allmänhetens deltagande*, *Informationskanaler* samt *Övrigt av intresse*.

Analysen har till största del en komparativ struktur, där likheter och skillnader mellan analysenheterna har identifierats. Metoden är lämplig inom fallstudieundersökningar (Bryman & Bell 2017). I senare skede, i diskussion och slutsats, har enheterna betraktats som en mer homogen grupp i syfte att belysa det övergripande fenomenet kommunikation inom tätortsnära skogar.

3.7 Kvalitetssäkring

Inom forskning är kvalitetssäkring en viktig del. Två centrala begrepp inom kvalitetssäkring inom kvalitativ forskning är validitet och reflexivitet, dessa begrepp presenteras mer nedan. Att följa god forskningsetik är en viktig byggsten i legitim och accepterad forskning, under rubriken etik nedan presenteras det mer.

3.7.1 Validitet

Validitet avser i vilken utsträckning studien undersöker det som avses enligt studiens syfte, validitet delas ofta in i extern och intern validitet (Bryman & Bell 2017). Intern validitet syftar till forskarens förståelse och konsekvens i begrepp, teorier och fenomen. Extern validitet syftar på resultatets generaliserbarhet till andra miljöer. Extern validitet anses ofta vara ett problem för kvalitativa forskningar då dessa ofta bygger på fallstudier och ett mindre urval, vilket påverkar generaliserbarheten negativt (ibid.).

Responsvalidering är en annan typ av validering, vars syfte är att säkerställa att inhämtad empiri från respondenter är korrekt tolkad av forskaren. Respondentvalidering innebär att forskaren bekräftar uppfattad empiri med respondenten för att få empirin bekräftad (Bryman & Bell 2017). Respondentvalidering är en mycket viktigt pusselbit inom kvalitativ forskning där intervjuer är empiriinsamlingsmetoden (ibid.).

För att säkerställa hög grad av validering har några åtaganden gjorts. Skribenten har eftersträvat att vara konsekvent och noggrann i terminologianvändningen. Mycket vikt har lagts på respondentvalidering under och efter intervjuerna för att säkerställa datans trovärdighet.

3.7.2 Reflexivitet

Reflexivitet är ett centralt begrepp inom kvalitativ forskning för att öka forskningens trovärdighet. Reflexivitet innebär att forskaren är medveten om sin egen roll i forskningsprocessen och hur dennes bakgrund. Forskarens värderingar och relation till ämnet kan påverka tolkningen av data och således studiens resultat (Bryman & Bell 2017). Med ett reflexivt förhållningsätt är forskaren medveten om dessa parametrar och möjliga påverka studiens utfall. Inom denna studie har ett reflexivt förhållningsätt eftersträvat och skribentens påverkan har medvetengjorts och reflekterats över i syfte att minska risken för bias.

3.7.3 Etik

Att följa god forskningsetik är av högsta prioritet för att upprätthålla en hög kvalitet på studien (Bryman & Bell 2017). God forskningsetik innebär att etablerade etiska riktlinjer efterlevs, såsom informerat samtycke, anonymisering av respondenter och respekt för deltagarnas integritet (Åkerman & Vetenskapsrådet 2024).

4 Bakgrundsempiri

Följande kapitel ger en bakomliggande bild över relevanta ämnen samt analysenheter. Först presenteras allmänt om kommunikation för att sedan smalnas av till kommunikation inom offentliga sektorn. Efterföljande del riktar in sig på ekosystemtjänster och institutionella påtryckningar. Kapitlet avslutas med att delge en bakgrundsinformation till kommunerna i urvalet.

4.1 Kommunikation

Kommunikation har intresserat forskare redan sedan antikens Grekland, och gör det än idag (Gordon 2025). Kommunikation är en central del i människors liv (Nationalencyklopedin u.å.a). Olika framtagna kommunikationsmodeller utgör en viktig del för att kunna identifiera, analysera och förstå kommunikation som sker. Den mest grundläggande är modellen om envägs- och tvåvägskommunikation (Nationalencyklopedin u.å.b). Enkelriktad kommunikation innebär att information överförs från en part till en annan utan återkoppling. Dialogbaserad kommunikation, där informationsutbytet sker i båda riktningarna mellan parterna, klassificeras som tvåvägskommunikation (ibid.).

Kommunikation inom den offentliga sektorn, inklusive alla statliga verksamheter och kommuner, omfattas av offentlighetsprincipen. Offentlighetsprinciper, som är en del av grundlagen genom tryckfrihetsförordningen, innebär att allmänheten har rätt att ta del av allmänna handlingar (Regeringskansliet 2025). Allmänna handlingar är i princip allt som har upprättats alternativt förvaras hos en myndighet, bortsett från sekretessbelagd information. Allmänna handlingar kan begäras ut från berörd myndighet, om inte aktuella informationen redan finns tillgänglig (Regeringskansliet 2025).

4.2 Skogliga Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster, även kallat naturnytta eller naturensbidrag till människor, är ett relativt brett begrepp. Naturvårdsverket definierar ekosystemtjänster på följande sätt ”*Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet*” (Naturvårdsverket 2024). Ekosystemtjänster är således allt som människor och samhället i stort får ut från levande organismer i naturen. Ekosystemtjänster som begrepp är en samlingsbenämning vilket delas in i fyra kategorier stödjande, försörjande, reglerande och kulturella ekosystemtjänster (Naturvårdsverket 2024).

Stödjande ekosystemtjänster betraktas som de bakomliggande faktorerna som möjliggör existensen och funktionen av övriga ekosystemtjänster (Naturvårdsverket 2024). Ett exempel på en sådan är fotosyntesen.

Försörjande ekosystemtjänster är det naturen ger människor i form av materiella ting. Det kan vara förnödenheter i form av dricksvatten eller mat, svampar, bär med mera. Skogliga råvaruprodukter, såsom virke och biomassa klassas även in under denna kategori (ibid).

Reglerande tjänster benämner Naturvårdsverket (2024) som de ekosystemtjänster som motverkar, minskar och reglerar störningar inom naturen för att skapa en mer hälsosam och

stabil miljö. Luftrening, kollbindning, bullerdämpning, vattenreglering och erosionsdämpande är alla exempel på reglerande ekosystemtjänster.

Kulturella ekosystemtjänster är den sista kategorin, och omfattar sociala och kulturella värden som till människor från naturen för att ge livskvalité och naturupplevelser. Exempel på tjänster inom denna kategori är naturupplevelse, rekreation och friluftsliv (ibid.).

4.3 Formella påtryckningar

Forest Stewardship Council (FSC) är ett globalt certifieringsorgan som grundades globalt 1994 och kom till Sverige 1996. Globalt är ca 160 miljoner hektar skog certifierad av FSC, i Sverige är den siffran 19 miljoner hektar. Certifieringen syftar till att säkerställa att skogsbruk sker på ett socialt och miljömässigt hållbart sätt, vilket säkerställs genom vissa förpliktelser. En förpliktelse som medföljer certifieringen är information och samrådspplikt särskilt i socialt viktiga områden, såsom närområden, rekreation och friluftsskogar. (FSC Sverige u.å.). Följande två citat är från FSC:s hemsida.

”Den certifierade skogsägaren förväntas ha samverkan för områden som är viktiga för lokalsamhället. För områden som identifieras som särskilt viktiga kan det bli aktuellt med samråd” (FSC u.å.b).

”De som påverkas av skogsbruket ska kunna få information om planerade åtgärder och ha möjlighet att ge sina synpunkter. Samverkan sker i första hand med dem som är direkt påverkade av åtgärden: närboende, lokala organisationer eller lokal turistnäring.”(FSC u.å.a)

Citaten visar tydligt vilka förpliktelserna som gäller för certifierad skogsägare rörande information och samverkan.

På uppdrag av regeringen genomförde Statskontoret mellan 2015 och 2018 en undersökning om den offentliga sektorns tillgänglighetsförande av information, slutrapporten presenterades 2018 (Statskontoret 2018). Bakgrunden till undersökningen var PSI-lagen som trädde i kraft 2010. PSI-lagen (som dock har upphört och ersatts av nya lagar efter EU-direktiv (DIGG 2025)) handlade om den offentliga sektorns skyldighet att tillgängliggöra information för vidareutveckling av externa aktörer, såsom allmänheten (Statskontoret 2018). Trots att rapporten specifikt fokuserar på information för vidareutveckling, innehåller den delar vars relevans överensstämmer med denna studie. Den mest relevant iakttagelsen är att nästan hälften av de tillfrågade kommunerna och landstigen uppgav att resursbrist var den främsta orsaken till att mer information inte publicerades på deras webbplats.

4.4 Tidigare forskning.

Det finns ett flertal tidigare studier som fokuserat på tätortsnära skogar, några har kommunikation och information ett centralt tema. De flesta studierna har ett internationellt fokus, men återfinns några med svensk kontext, vilket är särskilt relevant för denna studie.

4.4.1 Kommunikationens roll i tätortsnäraskogsförvaltning

Flera studier har undersökt kommunikationens betydelse inom tätortsnära skogsförvaltning, där ibland Konijnendijk (2000) och Wirtz et al. (2021). Båda studierna betonar vikten av att använda kommunikationen som ett verktyg inom skogsförvaltning.

Wirtz et al. (2021) genomförde en studie med en expertpanel där olika faktorer för framgångsrik förvaltning av tätortsnära skogar bedömdes. Resultatet visade att den viktigaste faktorn ansågs vara ekonomiska resurser, men även kommunikation och stöd från allmänheten ansågs prioriteras högt. Nyckelfaktorer för lyckad kommunikation ansågs vara öppenhet, tydlighet och utbildande innehåll. Kommunikationen bör också uppmuntra till medborgardeltagande, särskilt för att skapa förståelse kring skogligabeslut som tas.

Konijnendijk (2000) presenterar en litteratursammanställning baserat på studier från flertalet europeiska städer och deras skogsförvaltning, resultatet befäster Wirtz et al.:s (2021) slutsatser. Ett tydligt exempel lyfts från Helsingfors, där framgångsrik tätortsnära skogsförvaltning först uppnåddes när kommunikation prioriterades. Konijnendijk lyfter även vikten av situationsanpassad kommunikation, där faktorer såsom mottagarens intresse och kommunikationens syfte bör beaktas. En tredje studie inom samma tema är Jakobsson et al. (2021), vilken även understryker vikten av dialog och möten mellan intressenter för att skapa förståelse och förebygga konflikter.

4.4.2 Konflikter och samverkan i tätortsnära skogsförvaltning

Konflikter mellan intressenter är vanligt förekommande inom tätortsnära skogar, vilket flera studier belyser. Sandström och Öhman (2014) står bakom rapporten *Samverkan och konflikter* publicerad av Future forest där skogliga konflikter analyseras. De framhåller att konflikter är vanliga inom skogsförvaltning och att ett proaktivt arbete med kommunikation och samråd är avgörande för att förebygga eller minska motsättningarna.

Skribenterna belyser att konflikter eller missnöje är vanligare inom tätortsnära skogar till följd av att individer ofta har en personlig koppling till skogen och betraktar den som "sin" skog. Sandström och Öhman (2014) betonar dock att alla konflikter inte nödvändigtvis bara är negativa, de kan fungera som en katalysator för dialog och medborgardeltagande i beslutsprocessen, särskilt inom kommunalt ägda skogar. Vilket kan leda till utveckling av skogsstrategin och ett bättre anpassat skogsbruk utifrån intressenternas intresse.

4.4.3 Allmänhetens deltagande och intressentinflytande

Ett återkommande tema i litteraturen är vikten av att involvera allmänheten i förvaltningen av tätortsnära skogar. Sandström och Öhman (2014) menar att allmänhetens engagemang alltid är viktigt, men att det kan vara särskilt effektivt att engagera vissa grupper i samhället, såsom föreningar eller organisationer som är aktiva inom det aktuella området. Cadaval et al. (2024) stärker detta argument i en omfattande litteraturöversikt baserat på 176 studier mellan 2013 och 2021. De betonar att information och samverkan mellan beslutsfattare och allmänheten bör prioriteras. Information kan med fördel vara kunskapsberikad för att utbilda och skapa mer förståelse i samhället. Även Doucet et al (2024) lyfter vikten av samverkan mellan skogsförvaltare, organisationer och allmänheten för att förbättra skogsförvaltningen. Skribenterna påpekar dock att effekten av samverkan varierar beroende på engagemanget hos deltagande parter.

I en svensk kontext har allmänhetens deltagande studerats i en kandidatuppsats vid SLU i Uppsala genomförd av Elena Sundqvist (2025). Syftet med studien var att undersöka kommuners arbete med bostadsnära natur. Sundqvist definieras bostadsnära natur som natur nåbar till fots, vilket är mycket likt tätortsnära skog. Resultatet visar att 14 av de 17 tillfrågade kommunerna bedriver ett aktivt arbete med informationsmöten för att engagera allmänheten. Majoriteten av kommunerna uppgav även att de samarbetar med externa intressenter såsom privatpersoner och föreningar för att utveckla de bostadsnära naturområdena. Studien visar även att resursbrist är en utmaning, faktum är att 60 procent av kommunerna uppgav att budgetunderskott var ett framtida hinder för förvaltningen av bostadsnära natur (Sundqvist 2025)

4.5 Bakgrund till medverkande kommuner

Nedan presenteras först en övergripande information över kommunerna i urvalet i Tabell 2, efteråt presenteras varje kommun enskilt och med uppdagad information av särskilt värde för att bilda en uppfattning över kommunens skogsinnehav.

Tabell 2. Övergripande information om kommunerna i urvalet, källa (SCB 2025)

Kommun	Norrköping	Örebro	Karlstad	Falun
Län	Östergötland	Örebro	Värmland	Dalarna
Invånare (2024)	144 980	160 140	98 084	59 945
% skogsmark (2020)	57,9	55,2	64,4	88,0
% boende i tätort (2023)	91,5	89,9	90,3	87,2
% befolkningsökning sedan 2014	7,2	12,3	11,0	5,4

Tabell 2 ovan visar en sammanfattad bild med relevant basfakta över studiens ingående kommuner.

4.5.1 Norrköpings kommun

Informationen om Norrköpings kommuns skogsinnehav är begränsad. Det framgår dock på kommunens hemsida att kommun äger 13 av de totalt 54 naturreservat som finns belägna inom kommungränsen (Norrköpings kommun u.å.). Inom kommunen finns även stora skogsindustrier. Faktum är att det inte finns någon annan kommun i Sverige där skogsföretagen har fler anställda eller genererar högre omsättning (Länsstyrelsen Östergötland u.å.)

4.5.2 Örebro kommun

Örebro kommun äger cirka 5500 hektar skogsmark, varav en stor del klassas som tätortsnära. I Örebro är 1200 hektar av den tätortsnära skogen skyddad som naturreservat (Örebro kommun 2013). I kommunens skogar är sociala och biologiska värden överordnade virkesproduktion och ekonomisk avkastning. Dock ska ekonomisk avkastning eftersträvas i skogar som inte ligger i direkt anslutning till tätorten, i de fall där natur och rekreationsvärden inte påverkas negativt. Avkastningen från skogsbruket återinvesteras i skogen för att öka biologiska och sociala värden, exempelvis underhållning av leder och stigar (ibid.).

4.5.3 Karlstads kommun

Kastad kommun äger cirka 6700 hektar skogsmark. Av detta klassas knappt 900 hektar som tätortsnära skog, medan resterande cirka 5 800 hektar utgör så kallad förvaltningsskog (Karlstads kommun 2025). I den tätortsnära skogen genomförs skogliga åtgärder med syfte att *”utveckla upplevelse, funktion, trygghet och trivsel för närboende samt växer och djur.”* (Karlstads kommun 2025). I förvaltningsskogen bedrivs ett *”miljö- och rekreationsinriktat inkomstbringande skogsbruk”*. (Karlstads kommun 2025) Kommunen tillämpar ett traditionellt trakthyggesbruk i förvaltningsskogen. Det finns ekonomiska avkastningsmål, där intäkterna från skogliga råvaror skall finansiera kostnaderna för skogsskötseln.

4.5.4 Falun kommun

Falu kommun äger ca 2000 hektar skog, majoriteten är belägen i nära anslutning till bostadsområden. Vilket medför att kommunen betraktar rekreation som den främsta nyttan av skogen. Även biologisk mångfald prioriteras, medan ekonomiska aspekter uttryckligen inte ska prioriteras (Falun kommun 2023). Inom kommunen pågår ett arbete med att inrätta nya naturreservat, mellan 2023 och 2026 planeras sju nya reservat att upprättas (Falun kommun 2025). Syftet med naturreservaten är att främja rekreation, när dessa nya reservat är färdigställda kommer nästan hälften av kommunens invånare ha mindre än en kilometer till närmaste naturreservat. Vilket kommunen anser viktigt för att främja rekreation, friluftsliv och fysiska aktiviteter för invånarna (ibid.).

5 Resultat och Analys

I detta kapitel presenteras resultat från både primärdata och sekundärdata uppdelat främst utifrån teorierna i kapitel 3. Kommunerna har avidentifierats och benämns kommun ett till fyra, observera att numreringen är slumpad och inte bygger på ordningen kommunerna presenterades i föregående kapitel. All data är primärdata om inget annat anges.

5.1 Strategisk kommunikation

Huruvida kommunerna har en uttalad kommunikationsstrategi eller ej varierar. Två av respondenterna uppgav att de i princip saknade en strategi, medan de två andra förmedlade att de har en särskild kommunikationsstrategi för skogsfrågor. En gemensam nämnare är dock att samtliga respondenter betonar vikten av situationsanpassad kommunikation, ingen situation är den andra lik. Sekundärdata från samtliga kommuner visar att det finns generella kommunikations och informationsstrategier, där fokus bör läggas på öppenhet och tydlighet gentemot allmänheten.

Respondent tre uttrycker att hen ser det som att kommunen förvaltar invånarnas skog och inte kommunens, respondenten menar på att med detta tankesätt så är det självklart att all tillgänglig information ska delges invånarna. Respondent fyra visar tydligt tankesättet kring kommunikation genom att uttrycka sig på följande sätt ”Information är A och O”. Citatet illustrerar kommunens vikt kring information.

5.2 Institutionella påtryckningar

Institutionella påtryckningar har stor inverkan i att forma organisationers struktur och agerande (Eriksson-Zeterquist et al. 2020). Bilden från kommunerna är relativt samstämmig när det gäller formella och informella påtryckningar, och dessas påverkan på utformningen av kommunikationsstrategier, informationsspridning och dialog. Samtliga kommuner uppger att deras skogsbruk är, eller behandlas som, FSC-certifierat skogsbruk. Certifieringsåtagandet innebär krav på hänsyn, information och dialog med allmänheten och lokalsamhället (FSC u.å.a, u.å.b).

Respondent tre lyfter flertalet gånger vikten av FSC:s riktlinjer samt att kommunens kommunikationsarbete påverkas av certifieringen, dels vad gäller kommunikationskrav, dels erfarenhetsutbytet mellan kommunerna som certifieringen bidrar till. Nedan presenteras två citat från respondenten som belyser detta.

”Det finns kommundätverk både på rent förvaltarsidan och sen också kommunekologinätverk Vi som delar certifieringsorgan till exempel, träffas i de sammanhangen och pratar sådana här frågor.”

”Är man certifierade så har man också krav som följer med det kring samverkan och samråd.”

Citaten visar att certifieringen inte bara innebär formella krav, utan även skapar forum för kommunerna där erfarenhetsutbyte kan ske.

Respondenten 1 tonar dock ner vikten av certifieringen och menar på att kraven är grundläggande, på frågan om kommunikationen påverkas av yttre faktorer svarar respondenten följande *”Inte särskilt. I så fall FSC-certifieringen. Men den typen av kommunikation som certifieringen föreskriver skulle vi nog gjort ändå”*. Citatet antyder kommunens interna kommunikationskrav motsvarar eller överstiger FSC:s minimikrav.

En annan intressant iakttagelse angående institutionella påtryckningar är att majoriteten av kommunerna uppgav att de hade god dialog med andra kommuner för att utbyta erfarenheter kring kommunikationen. En kommun uppgav även att de skannar av andra kommuners hemsidor för att få inspiration till vidareutveckling av deras kommunikation.

5.3 Informationskanaler

Valet av informationskanaler är avgörande för att mottagaren ska kunna ta till sig informationen (Shannon & Weaver 1964). Respondenterna har olika uppfattning om vilken informationskanal som är mest effektiv för att nå ut med beslut och åtgärder gällande tätortsnära skogar. Tre av kommunerna upplever att skyltning på platsen är mest slagkraftigt. En av dessa betonar att skyltningen fungerar som en första kontakt med bara den primära informationen, mer intresserade intressenter hänvisas till kommunens hemsida för mer detaljerad information. Återstående kommun föredrar däremot brevutskick *”Jag tycker ju faktiskt att brev hem i brevlådan är väldigt smidigt. Jag tycker också att det är ett ganska personligt sätt att kunna nå ut”*. Citatet från respondenten visar på att det finns andra värden utöver bara informationsspridning som kan uppfyllas med kommunikationen. Kommunikationen är ett viktigt verktyg för att bygga band mellan kommunen och allmänheten, vilket i sin tur skapar tillit och samhörighet mellan parterna för att upprätthålla god förståelse för varandras behov och prioriteringar.

Skyltning på den aktuella platsen anses vara en träffsäker informationskanal eftersom den når dem som faktiskt vistas i området, tillvägagångssättet är även resurssnålt. Dock finns det svagheter med metoden, envägskommunikation vilket metoden är, öppnar upp för missförstånd mellan parterna. Det uppdagades även under intervjuerna att det kan vara svårt för allmänheten att förstå eller visualisera resultatet av åtgärden när information läses på en skylt.

För att lättillgängliggöra information använder sig kommunerna av olika verktyg och hjälpmedel. En kommun jobbar till exempel på att ta fram en mer lättförståelig plattform där alla kommunens skogar ska gå att se på en karta, där även information, framtidsplan och planerade åtgärder ska kunna ses. Denna typ av tjänst anses göra informationen mer lättbegriplig och mer visualiserande än textbaserad information. Även digitalt framtagna bilder över troliga utfallet av åtgärden i skogen används, dock poängteras att det är en resurskrävande arbetsprocess som inte kan ske för mindre omfattande åtgärder.

5.4 Allmänhetens deltagande

Vikten och möjligheterna med allmänhetens deltagande har tidigare i uppsatsen lyfts fram. Tillvägagångssättet och omfattningen av involveringen av allmänheten i beslutsprocessen inom tätortsnära skogar varierar kraftigt. Spannet sträcker sig från att information anses

tillräckligt till att tydliga bjuda in till möten och sammankomster där strategier och beslut gemensamt tas fram.

Ett tydligt exempel där allmänheten har involverats i hög utsträckning uppdagades på en av kommunernas hemsida. Kommunen upprättade en skogsbruksplan över ett närområde efter dialog med över 100 barn på en närliggande skola, barnen fick säga hur de använde skogen och hur de önskade skogens framtida utseende. Detta för att skogen skulle i så hög utsträckning som möjligt tillgodose barnens önskemål och behov av skogen.

Under intervjuerna noterades att samtliga kommuner betonade att en hög nivå av deltagande från intressenter kan ge ett mervärde för kommunen i deras arbete. Framförallt belystes att vissa grupper i samhället kan bringa stor nytta för kommunen, grupper vars verksamhet är aktiv i skogen och därigenom besitter stor kunskap om området. Samtliga kommuner poängterar att alla kommuninvånare har samma rätt till information och att framföra sina åsikter. Det framkom även att en orsak till begränsning i allmänhetens deltagande är oftast resursbrist, omfattande dialoger och möten är resurskrävande.

5.5 Uppdagad och bemötande av kritik

Två av kommunerna uppger att de fått en del kritik kring både skogliga beslut och kommunikationsinsatsen. Båda lyfter varsitt konkret exempel där missnöjet var påtagligt. Kommunerna lyfter fram en specifik händelse där missnöjet var mer omfattande än vanligt, under båda händelserna ser respondenten att det fanns en brist i kommunikationen. En av dessa händelser inträffade när kommunen fick stora skadeangrepp på deras skog vilket ledde till att omfattande åtgärder behövdes tas och det var brådskande, respondenten förklarar händelsen på följande sätt.

”Vi hade lagkrav på oss att den här angripna skogen skulle tas ner och fraktas ut ur skogen. Och vi gjorde det bästa, tyckte vi då utifrån förutsättningarna. Vi ansåg väl där i stunden att det inte fanns lika mycket att samråda om. Dock kunde vi ju varit mycket tydligare då om varför man inte ansåg det och att man hade informerat tillräckligt. Det kan jag ångra så här i efterhand, att vi inte var tydligare då under den perioden.”

Citatet belyser att information är viktigt, särskilt vid stora extraordinära händelser. I tillägg till citatet lyfte respondenten även att omfattningen av arbetet med den skadade skogen var så pass resurskrävande och tidspressat att det inte fanns tid till omfattande dialog med allmänheten. Det visar även tydligt att vid tillfällen där det inte finns resurser eller tid till omfattande samråd eller delaktighet är tydlig information extra viktig för att på genom det skapa förståelse för åtgärden hos allmänheten.

Den andra kommunen lyfter fram att allmänhetens missnöje är en del av vardagen för kommunen, respondenten uppgav att det inte spelar någon roll hur mycket information som skickas ut eller samråd man bjuder in till. De som vill klaga kommer alltid hitta saker att klaga på. Det menas även att det finns en allmän okunskap i samhället kring skog och mark vilket leder till oförståelse kring vilka skogliga åtgärder som måste göras.

6 Diskussion

I detta kapitel diskuteras studiens resultat utifrån teoretiska ramverket och tidigare forskning. Avslutningsvis förs en metodreflektion där metodens styrkor och svagheter belyses.

6.1 Kommunikationens syfte

Empirin visar att kommunerna har olika nivå av struktur i sin kommunikationsstrategi, från avsaknad av uttalad strategi till specifik skogskommunikationsstrategi. En gemensam faktor är dock syftet med kommunikationen, att skapa förståelse för skogliga beslut genom antingen informationen eller allmänhetens deltagande. Detta överensstämmer med tidigare forskning nämnd forskning, exempelvis Wirtz et al:s (2021) studie. Deras studie belyser vikten av kommunikationens öppenhet, tydlighet och utbildande egenskaper, vilket tillsammans bidrar till förståelse och hög grad av legitimitet från intressenter. Konijnendijk (2000) lyfter fram vikten av situationsanpassad kommunikation, situationsanpassningen är avgörande för att skapa förståelse. Vilket även återspeglas i resultatet från intervjuerna med respondenterna.

Kommunikationens slagkraft och användningsområden är tydligt, dock kräver välanpassad kommunikation resurser, vilket är en bristvara inom många kommuner. Resursbristen belyses flertalet gånger i denna studie, det har även uppdagats i tidigare studier, bland annat av Elena Sundqvist (2025). I denna studie uppdagades resursbristen på flera sätt, ett tydligt var bortfallet i urvalet. Hälften av tillfrågade kommunerna avböjde att delta med hänvisning till tid och resursbrist. Resursbristen medför att prioriteringar inom tätortsnära skogar måste göras, sådana prioriteringar kan handla om avvägning mellan konkreta skogsåtgärder och kommunikation. Prioriteringen är inte enkel och beror på situationen, inom tätortsnära skogsförvaltning är kommunikation en viktig pelare för att skapa förståelse hos allmänheten. Å andra sidan kan inte alla resurser läggas på kommunikation, det måste finnas resurser till att ta hand om och utveckla skogarna. Det här en ständig prioriteringsfråga och utmaning för skogsförvaltaren, en utmaning som kräver strategiska avvägningar och tydliga prioriteringar.

6.2 Faktorer påverkan på kommunikationen

Institutionella påtryckningar, både formella som informella, uppdagades tydligt i empirin. De faktorerna som främst påverkar kommunernas kommunikationsarbete är certifiering, kommunala nätverk och jämförelser med andra kommuner. Detta kan förklaras med den institutionella teorin och isomorfismen inom teorin, organisationers struktur och arbetssätt påverkas av olika faktorer. Formella påtryckningar uppdagades, framförallt genom offentlighetsprincipen och genom skogscertifieringen, även informella påtryckningar identifierades genom efterlevnad av sociala normer och imitering av andra kommuner. Det visade sig även att sociala normer kan leda till formella åtaganden, exempelvis genom certifieringsbeslut.

FSC certifieringen är framträdande i studiens resultat, det uppdagades tydligt att för kommuner är det en norm att bedriva certifierat skogsbruk. En intressant iakttagelse från detta är att sociala normer kan ha avgörande efter på organisationer, till och med i sådan utsträckning att det leder till åtaganden som medför formella krav. Å andra sidan kanske en kommuns agerande i stor

utsträckning sker på normativa grunder, och faktiskt är mer slagkraftigt än formella påtryckningar.

6.3 Informationskanaler

Resultatet visar att kommunerna använder flera olika informationskanaler, där valet ofta beror på situation, syfte och målgrupp. Skyltning på plats är vanligast, men även information på kommunernas hemsidor och brevutskick förekommer. Detta speglar Shannon och Weavers (1964) kommunikationsmodell, där kanalvalet är avgörande för hur effektivt ett budskap överförs från sändaren till mottagaren. Att välja rätt informationskanal är särskilt viktigt när syftet är att skapa förståelse och legitimitet från en bred allmänhet. Informationen måste nå fram till berörda intressenter, budskapet från avsändaren måste tolkas på samma sätt av mottagaren.

Olika kommunikationstillvägagångssätt har sina styrkor och svagheter. Envägskommunikation är resurseffektivt och kan effektivt nå ut till berörda intressenter, avsaknaden av återkoppling och bekräftelse av budskapet ökar dock risken för missförstånd. Tvåvägskommunikation där dialog sker är ett säkrare alternativ där bekräftelse kan ske. Men å andra sidan är tvåvägskommunikation betydligt mer resurskrävande. Resultatet från studien visar på kommunerna har olika strategier i frågan och valet av informationskanal beror till stor del på syftet med kommunikationen.

6.4 Metodreflektion

Studien bygger på en kvalitativ forskningsmetod med induktiv ansats, vilket har möjliggjort en fördjupad förståelse för hur kommunikation kring tätortsnära skogar uppfattas och konstrueras i en kommunal kontext. Fallstudie är en lämplig metod för kvalitativforskning, särskilt när komplexa situationer analyseras (Bryman & Bell 2017). Dock medför fallstudie viss metodologiska begränsningar, generaliserbarheten är begränsad. Den induktiva ansatsen medför även att forskarens erfarenhet och förväntningar påverkar resultatets utfall då subjektiva tolkningar görs.

För att öka generaliserbarheten tillämpades målstyrt urval med visst inslag av slumpfaktor. Dock blev inte diversiteten i urvalet speciellt stort, samtliga kommuner i urvalet är medelstora kommuner belägna i mellersta Sverige, vilket kan ha påverkat studiens utfall och generaliserbarhet. En annan svaghet i studien som också kan ha påverkat är antalet analysenheter, det relativt få till antalet analysenheter är suboptimalt. En alternativ metod för att öka generaliserbarheten och minska risken för forskarens personliga påverkan hade varit att tillämpa kvantitativ enkätundersökning till ett större antal kommuner. Metod hade dock medfört ett mindre djup i datainsamlingen och begränsat möjligheten att identifiera djupa och komplexa dimensioner i analysen.

En ytterligare svaghet är risken för sociala önskvärdheter i respondenternas svar. Då intervjurespondenterna är verksamma inom offentlig sektor, närmare bestämt kommun, kan deras föreställning över en kommuns agerande ha påverkat. Respondenterna kan ha påverkats av normativa uppfattningar om hur kommunikationen "bör" bedrivas och inte hur

kommunikationen faktiskt sker. För att minska risken för detta användes datatriangulering där en kombination av sekundärdata och primärdata inkluderades.

Vidare användes två olika metoder för insamling av primärdata, både semistrukturerade muntliga intervjuer och strukturerad skriftlig intervju. Denna metodologiska inkonsekvens kan bidra till viss skevhet i datainsamlingen, muntliga intervjuer har en tendens att bidra med mer djup än skriftliga intervjuer (Bryman & Bell 2017), vilket kan ha medfört en skevhet i analysen. För att motverka detta har viss hänsyn tagits till att olika metoder användes, framförallt genom skribentens medvetenhet om de olika metodernas karaktär, styrkor och begränsningar.

7 Slutsatser

I det kapitlet presenteras de avgörande slutsatserna kring kommunikation och information av kommunägda tätortsnära skogar. Slutsatserna utgår från studiens syfte, att identifiera avgörande faktorer för kommunernas kommunikation inom tätortsnära skogar.

7.1 Viktigaste slutsatserna

Syftet med studien var att identifiera avgörande faktorer i kommuners beslut och agerande rörande kommunikation och information inom kommunal förvaltning av tätortsnära skogar. Särskilt fokus låg på tillvägagångssätt, möjligheter, svårigheter samt vilka bakomliggande faktorer som är avgörande i utformningen av kommunikationen. Genom intervjuer av respondenter och dokumentanalys från kommunerna tillsammans med tidigare forskning har flertalet slutsatser kunnat dras.

Resultatet visar att det finns betydande variationer mellan kommunerna vad gällande kommunikationsstrategins struktur och huruvida den är specifikt anpassad för en skoglig kontext. Trots detta råder en samsyn kring kommunikationens betydelse, tydlig och tillgänglig kommunikation är avgörande för att skapa förståelse och legitimitet hos allmänheten. En viktig del inom kommunikationen är valet av informationskanal samt nivån av medborgardeltagande. Faktorer som påverkas av förvaltarens inställning till kommunikation som styrmedel, resurstillgång samt kommunikationens syfte.

En av de mest framträdande slutsatserna är att både formella och informella påtryckningar har stor inverkan på kommunernas kommunikationsarbete. Offentlighetsprincipen utgör en formell, lagstadgad grund i, men den externa faktorn som tycks ha störst påverkan på kommunernas kommunikation är den skogliga certifieringen FSC i kombination med sociala normer. Trots att certifieringen är frivillig har den blivit så pass etablerad och normaliserad att den har stor påverkan. Vilket illustrerar hur externa faktorer, särskilt sociala normer, formar kommunernas kommunikationsarbete med att uppfattas legitima och motverka missnöje hos allmänheten.

Sammantaget bekräftar studie tidigare forskning inom kommunikation rörande tätortsnära skogsförvaltning, god kommunikation är en avgörande faktor för att förbygga konflikter och skapa allmän acceptans kring beslut och strategier. Situationsanpassad information, anpassad efter syfte och mottagare är en viktig komponent. Trots de fastslagna fördelarna så visar resultatet att det finns en tydlig begränsning för kommunerna, resursbrist. Studien konfirmerar även här tidigare studiers resultat, det råder resursbrist inom kommunal tätortsnära skogsförvaltning.

7.2 Förslag till vidare forskning

För framtida forskning skulle det vara värdefullt att genomföra en studie med ett större urval för att möjliggöra bredare jämförelser samt öka generaliseringsbarheten. Även om det skulle ske på bekostnad av analysens djup skulle det ge en mer heltäckande bild över Sveriges kommuner. Vidare föreslås en studie vars utgångspunkt är kommuninvånarnas perspektiv. En sådan studie skulle ge insikt i hur kommunernas kommunikation faktiskt uppfattas av

mottagaren. Vilket skulle kunna ligga till grund för mer behovsanpassad och effektiv kommunikation inom kommunal tätortsnära skogsförvaltning.

Referenser

- Al-Fedaghi, S. (2012). A Conceptual Foundation for the Shannon-Weaver Model of Communication. *International Journal of Soft Computing*, 7 (1), 12–19. <https://doi.org/10.3923/ijscmp.2012.12.19>
- Arora-Jonsson, S., Waldenström, C. & Sandström, E. (2024). *Hållbarhetens dimensioner*. Verbal.
- Berg, T., Bengtsson, P. & Sandberg, E. (2022). *Naturvägledning i Sverige 2022-nuläge och framtidsperspektiv*. SLU, Centrum för naturvägledning.
- Bryman, A. & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Upplaga 3. Liber.
- Cadaval, S., Clarke, M., Dinkins, L., Klein, R.W., Roberts, J.W. & Yang, Q. (2024). Why Can't We All Just Get Along? Conflict and Collaboration in Urban Forest Management. *Arboriculture & Urban Forestry*, 50 (5), 346–364. <https://doi.org/10.48044/jauf.2024.018>
- Deegan, C. (2002). Introduction: The legitimising effect of social and environmental disclosures – a theoretical foundation. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 15 (3), 282–311. <https://doi.org/10.1108/09513570210435852>
- DIGG (2025). *Vägledning om öppna datalagen | Digg. Myndigheten för digital förvaltning*. [text]. <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/oppna-och-delade-data/offentliga-aktorer/vagledning-om-oppna-datalagen> [2025-05-18]
- Doucet, T.C., Duinker, P.N., Zurba, M., Steenberg, J.W.N. & Charles, J.D. (2024). Perspectives of successes and challenges in collaborations between non-governmental organization and local government on urban forest management. *Urban Forestry & Urban Greening*, 93, 128220. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2024.128220>
- Eggers, J., Holmgren, S., Nordström, E.-M., Lämås, T., Lind, T. & Öhman, K. (2019). Balancing different forest values: Evaluation of forest management scenarios in a multi-criteria decision analysis framework. *Forest Policy and Economics*, 103, 55–69. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2017.07.002>
- Eggers, J., Lindhagen, A., Lind, T., Lämås, T. & Öhman, K. (2018). Balancing landscape-level forest management between recreation and wood production. *Urban Forestry & Urban Greening*, 33, 1–11. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2018.04.016>
- Eriksson-Zeterquist, U., Hansson, M. & Nilsson, F. (2020). *Theories and perspectives in business administration*. First edition. Studentlitteratur.
- Falu kommun (2023). *Skog och träd*. <https://www.falun.se/bygga-bo--miljo/natur/skog-och-trad.html> [2025-05-26]
- Falu kommun (2025). *Nya naturreservat i Falun*. <https://www.falun.se/bygga-bo--miljo/natur/naturreservat-och-naturomraden/nya-naturreservat-i-falun.html> [2025-05-26]
- FN (u.å.). Globala målen för hållbar utveckling. *Svenska FN-förbundet*. <https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/> [2025-04-12]
- FSC (u.å.a). *Samverkar med friluftslivet*. *Forest Stewardship Council*. <https://se.fsc.org/se-sv/samverkar-med-friluftslivet> [2025-05-18]
- FSC (u.å.b). *Samverkar med lokalsamhällen*. *Forest Stewardship Council*. <https://se.fsc.org/se-sv/samverkar-med-lokalsamhallen> [2025-05-18]
- FSC Sverige (u.å.). https://www.sebroschyr.se/FSC_Sverige_2025/WebView/ [2025-05-18]
- Gordon, G.N. (2025). Communication - Social behavior. <https://www.britannica.com/topic/communication>
- Hallahan, K., Holtzhausen, D., Van Ruler, B., Verčič, D. & Sriramesh, K. (2007). Defining Strategic Communication. <http://dx.doi.org/10.1080/15531180701285244>
- Jakobsson, R., Olofsson, E. & Ambrose-Oji, B. (2021). Stakeholder perceptions, management and impacts of forestry conflicts in southern Sweden. *Scandinavian Journal of Forest Research*, 36 (1), 68–82. <https://doi.org/10.1080/02827581.2020.1854341>
- Karlstads kommun (2025). *Kommunens skogsbruk*. <https://karlstad.se/bygga-bo-och-leva-hallbart/naturvard/trad-och-skog/kommunens-skogsbruk> [2025-05-16]
- Konijnendijk, C.C. (2000). Adapting forestry to urban demands - role of communication in urban forestry in Europe. [https://doi.org/10.1016/S0169-2046\(00\)00125-0](https://doi.org/10.1016/S0169-2046(00)00125-0)

- Länsstyrelsen Östergötland (u.å.). *Skogen i Östergötland*. [text].
<https://www.lansstyrelsen.se/ostergotland/natur-och-landsbygd/skogen-i-ostergotland.html> [2025-05-28]
- Nationalencyklopedin (u.å.a). *kommunikation - Uppslagsverk - NE.se*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kommunikation> [2025-05-19]
- Nationalencyklopedin (u.å.b). *kommunikationsmodell - Uppslagsverk - NE.se*.
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/kommunikationsmodell> [2025-05-19]
- Naturvårdsverket (2024). *Vad är ekosystemtjänster?*
<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/mark-och-vattenanvandning/ekosystemtjanster/vad-ar-ekosystemtjanster/> [2025-05-07]
- Norrköpings kommun (u.å.). *Naturreservat. Norrköpings kommun*. [text].
<https://norrkoping.se/se-och-gora/friluftsomraden/naturreservat> [2025-05-28]
- Ordóñez, C., Threlfall, C.G., Kendal, D., Hochuli, D.F., Davern, M., Fuller, R.A., Van Der Ree, R. & Livesley, S.J. (2019). Urban forest governance and decision-making: A systematic review and synthesis of the perspectives of municipal managers. *Landscape and Urban Planning*, 189, 166–180. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2019.04.020>
- Regeringskansliet (2012). *Mål för friluftspolitiken, Skr 2012/13:51*
- Regeringskansliet, R. och (2025). *Offentlighetsprincipen - kortfattat om lagstiftningen. Regeringskansliet*. [Text]. <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/grundlagar-och-integritet/offentlighetsprincipen---kortfattat-om-lagstiftningen/> [2025-05-19]
- Robson, C. & McCartan, K. (2018). *Real world research: a resource for users of social research methods in applied settings*. Fourth Edition, reprint. John Wiley & Sons Ltd.
- Sandström, C. & Öhman, K. (2014). *Samverkan och konflikt: rapport från Future Forests 2009-2012*. Future Forests, Sveriges lantbruksuniversitet.
- SCB (2015). *Statistikskolan: Urbanisering – från land till stad. Statistikmyndigheten SCB*.
<https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2015/Urbanisering--fran-land-till-stad/> [2025-04-12]
- SCB (2025). *Kommuner i siffror*. <https://kommunsiffror.scb.se/?id1=1880&id2=0581> [2025-05-26]
- Shannon, G.E. & Weaver, W. (1964). *The mathematical theory of communication*. The university of illinois press.
- SKR (2023). *Delaktighetstrappan och liknande modeller*
- Statskontoret (2018). *Den offentliga förvaltningens arbete med att tillgängliggöra offentlig information*. (2)
- Sundqvist, E. (2025). *Bostadsnära natur - Kommuners strategier med förvaltning, skötsel och bevarande av bostadsnära natur*. SLU.
- Wirtz, Z., Hagerman, S., Hauer, R.J. & Konijnendijk, C.C. (2021). What makes urban forest governance successful? – A study among Canadian experts. *Urban Forestry & Urban Greening*, 58, 126901. <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2020.126901>
- World Health Organization (2016). *Urban green spaces and health*. World Health Organization. Regional Office for Europe. <https://iris.who.int/handle/10665/345751>
- Åkerman, J. & Vetenskapsrådet (2024). *God forskningssed 2024*. Vetenskapsrådet.
- Örebro kommun (2013). *Naturplan för Örebro kommun*

Bilagor

Bilaga 1. Intervjufrågor till deltagande kommuner

Inledande frågor

1. Kan du kort beskriva din roll i X kommun och på vilket sätt du är involverad i frågor som rör kommunens tätortsnära skogar, inklusive kommunikationen med allmänheten om skötsel av dem?

Institutionell teori – påverkan av omvärlden och institutionella normer

1. Hur påverkas kommunikationen om din kommuns tätortsnära skogar av hur andra kommuner kommunicerar eller vad som uppfattas som "god praxis"?
2. Hur påverkas ert arbete med kommunikation kring tätortsnära skogar av lagar eller andra riktlinjer som finns?

Strategisk kommunikation – planering och mål

1. Har ni i kommun X någon uttalad strategi eller plan för hur ni kommunicerar kring kommunens skogar? Görs det i så fall inom en allmän kommunikationsstrategi i kommunen eller är den specifik kommunikation kring skogen?
2. Vilka mål har ni med kommunikationen? Handlar det främst om att informera eller uppnå förståelse/förtroende eller skapa dialog med allmänheten?
3. Vilka kanaler använder ni i kommunen för kommunikation kring tätortsnära skogar? Har ni sett någon skillnad i hur väl olika kanaler fungerar?

Legitimitetsteori – förtroende och relation till invånare

1. På vilket sätt arbetar ni i kommunen för att skapa legitimitet och förtroende kring kommunens beslut om tätortsnära skogar?
2. Vilka grupper i samhället är viktigast att nå ut till i dessa frågor, enligt er? Finns det vissa grupper, organisationer, föreningar m.m. som är viktigare än andra att informera eller föra dialog med?
3. Har det förekommit kritik eller misstro mot kommunens arbete med kommunikation kring den tätortsnära skogen eller mot faktiska skogliga åtgärder/strategier? Om Ja - Hur har ni bemött detta?

Delaktighetstrappan – medborgarinflytande

1. Hur involveras allmänheten i beslut som rör tätortsnära skogar?
2. Anser du allmänhetens inflytande över skötseln av kommunens tätortsnära skogar ligger på en lagom nivå?
3. Bedömer du att allmänheten i kommunen är nöjda med inflytandet man har över skötseln av kommunens tätortsnära skogar?
4. Om nej på ovanstående fråga- Varför uppnås inte önskeläget?
5. Vilka fördelar respektive nackdelar ser du med hög respektive låg delaktighet/dialog med kommunens invånare?
6. Vilka hinder eller utmaningar ser du med hög respektive låg invånardelaktighet rörande skötseln av kommunens tätortsnära skogar?

Avslutning

1. Finns det något mer du vill lägga till som du tycker är viktigt att förstå kring er kommunikation av strategi/beslut/åtgärder kopplat till tätortsnära skogar?

Kandidatarbeten / Bachelor Thesis

Institutionen för skogsekonomi / Department of Forest Economics

1. Hallström, P. & Nylander, G. 2018. Ekonomisk analys av olika metoder att transportera flisad GROT från skogen till industrin via NLC Storuman. *An economic analysis of different methods of chipped logging residues transportation from the forest to the industry through NLC Storuman*
2. Boglind, G. & Gyllengahm, K. 2018. Lönsamhetsanalys av biomassa-fokuserad skötsel för contortatall – En ekonomisk analys av olika skötselstrategier. *Profitability analysis of biomass-focused management for lodgepole pine – An economic analysis of various silvicultural regimes*
3. Holfve, V. 2018. En analys av äganderätten och intrångsersättning. *An analysis of private ownership and compensation for intrusion*
4. Ekegren Hällgren, A. & Essebro, L. 2018. Lojalitet och engagemang för skogsägareföreningen i en ny tid – En fallstudie om medlemmar i Norra Skogsägarna. *Loyalty and engagement for forest association in a new time – A case study for members in Norra Skogsägarna*
5. Hermansson, E. & Strömwall Nyberg, T. 2019. Mot en ny framtid - en granskning av samarbeten och förbättringsmöjligheter mellan företag. *Towards a new future - a research of collaborations and improvements between companies*
6. Bertills, M. & Hilmeresson, F. 2019. Gender equality in the forest sector will happen - but when? The understanding of competence and quota among board members in the forest sector - barriers or facilitators of an equal company board and organization. *Jämställdhet i skogssektorn kommer att hända- men när? Förståelsen av kompetens och kvotering bland styrelsemedlemmar i skogssektorn - barriärer eller hjälpmedel för en jämställd styrelse och organisation*
7. Billefält, B. & Olsson, M. 2019. Hållbarhet i arbetet - Fallstudie ur ett medarbetarperspektiv. *Corporate social responsibility at work - Case study from the employee perspective*
8. Söderlund, M. 2019. Hur kommuniceras klimatfördelarna med att bygga flerbostadshus i trä. *How is the climate benefits communicated by building multi-storage houses in wood*
9. Dahl, P. & Sparrevik, G. 2019. Skogslagstiftning för en ny tid - Avkastning för olika lagstiftningsscenarion i Litauen. *Forest legislation for a new era -Rate of return for different legislation scenarios in Lithuania*
10. Johannesson, K. & Näslund, R. 2019. Biokol som produkt inom skogsbruket - En hållbar produkt med många fördelar. *Biochar as a product in forestry - A sustainable product with many benefits*
11. Nyström, A. & Nytell, A. 2020. Att mäta och jämföra hållbarhet – en fallstudie av tre svenska skogsbolag. *To measure and compare sustainability – a case study of three Swedish forest companies*

12. Ljudén, A. & Rubensson, N. 2020. Hur hanterar den svenska skogsbranschen Brexit? – En kvalitativ studie med fokus på svenska sågverksföretag. *How does the Swedish forest line of business handle Brexit? – A qualitative study with focus on Swedish sawmill companies*
13. Eriksson, P. 2020. Digitala skogsbruksplanen i den operativa verksamheten – En fallstudie på den digitala skogsplanens roll i den operativa verksamheten samt attityden gentemot verktyget. *Digital forestry plan in the operational activities – A case study based on the role of the digital forestry plan in the operational activities and the attitudes towards the tool*
14. Algotsson, J. 2020. Varumärkesbyggande säljstöd för virkesköpare i skogsbranschen – en fallstudie om Martinsons Skogshandbok. *Brand Building Sales Support for Purchasers in the Forest Bransch – A Case Study about Martinsons's Skogshandbok*
15. Sjölund, A. & Tornberg, T. 2021. Mäklarens syn på flerbostadshus i trä – en jämförelse av mäklarroller. *Real estate agent views on wooden multistorey construction – a comparison of real estate roles*
16. Hernblom, C. & Häggberg, E. 2021. Privata enskilda markägares inställning till skogscertifiering – En intervjustudie om fördelar och nackdelar ur ett markägar-perspektiv. *Private individual forest owners' attitude to forest certification – An interview study about advantages and disadvantages from a landowner perspective*
17. Hurtig, A. & Åkersten, J. 2021. Värdering av bolagsmark – Företag och värderares syn på olika värderingsmetoder. *Valuation of company forest land – Companies and valuers opinion on different valuation methods*
18. Sköld, C. & Stenberg, M. 2021. Värdering av skogsbruksfastigheter – Hur skiljer sig värderingsprocessen mellan olika fastighetsmäklare? *Valuation of forest estates – How does the valuation process differ between different real estate agents?*
19. Löwenhielm, G. 2021. Alternativ användning av skogsmark vid Forssjöområdet – Ekonomiska konsekvenser vid olika skötselalternativ. *Alternative use of forestland within the Forssjö area – Economical consequences depending on forest management method*
20. Andersson, S. 2021. Ekonomisk jämförelse mellan certifierat och ocertifierat skogsbruk. *Comparison of profitability between certified and non-certified forestry in Sweden*
21. Lindquist, A. 2022. Lärkens framtid I svensk förädlingsindustri – Råvaruförsörjning och efterfrågan. *The future of larch in the Swedish processing industry – Raw materials supply and demand.*
22. Persson, E. 2022. Adhesives for the future – Differentiation of products in construction materials focusing on the case of wood-based panels. *Framtidens lim – Differentiering av produkter inom kategorin byggnadsmaterial med focus på träskivor*
23. Bjelkered, E. & Bäckman, I. 2022. Lönsamhet i småskalig kraftvärmeproduktion – Alternativ användning av skogsbränsle. *Profitability in small scale cogeneration – alternative use of forest fuels*

24. Grele, E. Larrson, S. & Lindgren, J. 2022. Attitydstudie kring avsättningar och kolinlagring - Privata enskilda skogsägare. *Study of attitudes regarding provisions of forest and carbon storage - non-industrial private forest owners*
25. Granath, J. & Söderström, M. 2022. Hyggesfritt skogsbruk - Ekonomisk inverkan på skogsbruket
26. Andersson, L. & Nilsson, A. 2022. Fire insurance in Sweden from an individual owner's perspective – a cost benefit analysis. *Brandförsäkring utifrån en enskild privat skogsägars perspektiv – en kostnads-nyttoanalys*
27. Sternö, A. & Tegnér, N. 2023. Att bryta barriärer: Marknadsföringsstrategier för att bredda deltagandet inom högre studier *Breaking barriers: Marketing strategies for widening participation within higher education*
28. Bäckman, C. & Granlund, V. 2023. Granbarkborrens inverkan på skogsfastigheters värdering. *Impact of spruce bark beetle on valuation of forest properties*
29. Eriksson, L. & Nowik, J. 2023. Skoglig certifiering, inverkan på företag och skogsägarföreningar. *Forests certification, effect on companies and forest owner associations*
30. Nordström, R. 2023. Snitselfri planering för precisionsskogsbruk – Kostnadskalkyl för förbättrad digital traktplanering. *Ribbon-free planning as a step towards precision forestry*
31. Olsson, A. 2023. Sambandet mellan koldioxidutsläpp och nyckeltal. *Relationship between carbon dioxide emission and key figures*
32. Grubbström, T. & Janlert, V. Skogens produkter och dess rykte – konsumenters attityder till förnybara engångsartiklar och dess industriella sektor. *Forest products and their reputation, the consumers' mind-set towards single-use products and their industrial sector*
33. Ergonson, J. & Wennberg, G. 2023. Klimatkompensering i svenska skogar – lönsamhet i kolskogsbruk. *Climate compensation in Swedish forests – Profitability in carbon forestry*
34. Holmström, C. & Thorell, A. 2023. Kommunikation och klimatpåverkan vid nybyggnation i Sverige – Jämförelse mellan betong och träbyggnationer. *Communication and climate impact in new construction in Sweden – A comparison between concrete and wooden buildings*
35. Eriksson, E & Lindholm, A. 2023. Investering i skogsbilvägar – En kvalitativ intervjustudie om investeringar i skogsbilvägar i det småskaliga skogsbruket. *Investment in forest roads – A qualitative interview study about investments in forest roads in small-scale forest production*
36. Eriksson, O. & Koebe, E. 2024. Taxonominförordningens relation till lönsamhet. *The relationship between the taxonomy regulation and profitability*
37. Hellgren, L. & Sandwall Åhlin, D. 2024. Främmande trädslag i svenska skogar. Rekreativt värde och individers attityder. *Non-native species in Swedish forests - Recreational value and individual attitudes*

38. Hård av Segerstad, E. & Silfver Östberg J. 2024. Hållbar utveckling i skogsstandarder – En fallstudie med fokus på jämställdhet. *Sustainable development in forest standards – A case study with a focus on gender equality*
39. Apell, F. & Engström, A. 2024. Fritt utvecklad skog i stadsnära lägen – Perspektiv utifrån kommunal förvaltning. *Freely developed forests in urban areas – From a municipal management perspective*
40. Nyman, J., Ribom, E. & Weidman, O. 2024. Attityder till att sälja kolkrediter – Perspektiv från privata enskilda skogsägare. *Attitudes to selling carbon credits – Perspectives from private forest owner*
41. Förlander, C. & Gelotte, T. 2024. Skogshuggare och skogstuggare. Reglering av bäverskador inom skogliga bolag. *Regulation of beaver damage within forestry companies*
42. Antfolk, W. & Olai, T. 2024. Hållbar utveckling i skogsbruket – operativa incitamentsstrukturer. *Sustainable development in forestry – operational incentive structures*
43. Boson, S. & Engström, E. 2024. Gynnar hybridlärken skogsbruket? Främmande trädslag inom omställningen. *Does hybrid larch benefit forestry? Perspectives on non-native tree species in the transition*
44. Alestad, T. 2025. Räcker den svenska skogsbruksmodellen? Vad tycker de privata skogsägarna? *Is the Swedish forest model sufficient? - What do the private forest owners think?*
45. Elgh, M. 2025. Sustainable business models- Community-based NTFP enterprises in Kenya. *Hållbara affärsmodeller för kooperativa NTFP verksamheter i Kenya*
46. Richter, E. & Wasslavik, E. 2025. Artificiell intelligens. En fallstudie om åsikter hos skogliga produktionsledare. *Artificial intelligence. A case study on opinions of the forestry production managers*
47. Kvarnmarker, H. & Lennartson, N. 2025. Varför en skogsägare lämnar eller avstår skogscertifiering. *Why a forest owner leaves or rejects forest certification*
48. Lidåker, W. & Lindkvist, J. 2025. Produktionskostnad och volymutfall Sveaskogs hyggesfria skötselområden. *Production cost and volume extraction – Sveaskog's CCF forestry*
49. Granberg, J. & Sjöström, K. 2025. Ökad användning av björk – En studie om sydsvenska markägares syn på förändrat skogsbruk. *Increased use of Birch – A study on southern Swedish landowners' view of changed forestry*
50. Oscarsson, A. & Svenungsson, E. 2025. Hybridasp och poppel i Sverige - Möjligheter för framtida trädslagsval i svenskt skogsbruk. *Poplar and Hybrid Aspen – Opportunities for Future Tree Species Choices in Swedish Forestry*
51. Krylén, E. & Malm, P. 2025. Val av universitet och utbildning – Faktorer som påverkar studenters beslut. *Choice of University and Education – Factors Influencing Students' Decisions*

52. Arvidsson, W. & Helander, E. 2025. Kulturskogar i skogsindustrin En fallstudie om dess inverkan på SCA:s sågverk i Bollstabruk. *Cultivated forests in the forest industry. A case study on their impact at SCA's sawmill in Bollstabruk*
53. Bredhammar, A & Dahlbom, L. 2025. Art- och biotopskydd. Skogsägares attityder till styrning *Species and habitat protection. Forest owners' attitudes to regulation*
54. Blomberg, J. 2025. Valet av hyggesfritt skogsbruk – Enskilda skogsägares värderingar och beslutsfaktorer